

Modum kommune
Postboks 38
3371 VIKERSUND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Andreas Røed, 32266614

Inspeksjonsrapport fra tilsyn med avløpssektoren i Modum kommune - Bårud avløpsrenseanlegg - Kontrollnummer 2026.013.I.SFOS

Rapport etter tilsyn 26.03.2026.

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn med avløpssektoren i Modum kommune – Bårud avløpsrenseanlegg (virksomhetsnummer: 974639920).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Kommunen har hatt ulovlig utslipp av urensset avløpsvann.
- Avvik 2: Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere en miljørisikovurdering for drift av Bårud renseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov. Statsforvalteren ser alvorlig på avvikene.

Modum kommune må snarest rette opp avvik. Dere må sende Statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 19.12.2026.

Statsforvalteren ser alvorlig på avvikene. Vi gjør oppmerksom på at avvik 1 vil følges opp i egen sak. Vi vil komme tilbake til dette.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Kommunen kan med fordel utarbeide en hovedplan for vann og avløp.
- Anmerkning 2: Kommunen kan med fordel utarbeide et overordnet måleprogram for utslipp fra renseanlegg og avløpsnett.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Modum kommune må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfospost@statsforvalteren.no ved Andreas Røed. Merk svaret med saksnummer 2026/15612 og kontrollnummer 2026.013.I.SFOS.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Kommunen har hatt ulovlig utslipp av urensset avløpsvann.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen, punkt 1.1 Funksjonskrav.
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 7 første ledd.

Beskrivelse av krav

Det følger av tillatelsen at kommunen plikter gjennom instruksjer, kontroll og andre tiltak å sørge for at driften av anlegget skjer slik at ulemper og skadevirkninger til enhver tid begrenses mest mulig. Det skal legges spesiell vekt på å forebygge lekkasjer og begrense utslipp som følge av overløp. Forurensningsloven krever at ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som medfører fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det opplyses under tilsynet at renseanlegget var ute av drift i tre dager høsten 2025 på grunn av arbeider i forbindelse med omgjøring på innløpskanalen. I forbindelse med driftsstansen gikk urensset avløpsvann i overløp til Drammenselva. Kommunen har dokumentasjon på mengden urensset avløpsvann som gikk i overløp i denne perioden.

Driftsstansen og det påfølgende overløpet ble ikke varslet Statsforvalteren, og det ble dermed aldri vurdert hvorvidt utslippet ville krevd tillatelse etter forurensningsloven eller ikke. Statsforvalteren ser alvorlig på ulovlige utslipp av avløpsvann, og at vi ikke ble varslet i forkant av det planlagte utslippet. Som nevnt ovenfor vil det ulovlige utslippet følges opp i egen sak.

Avvik 2: Kommunen kunne ikke under tilsynet dokumentere en miljørisikovurdering for drift av Bårud renseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Utslippstillatelse for avløpsvann inkl. overvann fra Modum kommune, punkt 5.1 Internkontroll.
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 andre ledd, punkt 6.
- Forskrift om begrensning av forurensning kapittel 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall § 18-4. Miljørisiko.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen krever at kommunen plikter å utarbeide et internkontrollsystem for sin virksomhet for å blant annet sikre at kravene i utslippstillatelsen overholdes. Herunder ligger eksempelvis plikt til så langt som mulig å søke å hindre unormale driftsforhold som forårsaker forhøyede utslipp. Som et ledd i kommunens internkontroll skal det inngå rutiner for kvalitetssikring. I tillegg følger det av internkontrollforskriften at virksomheter skal kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette må dokumenteres skriftlig.

I forbindelse med lagring av farlige kjemikalier på tanker på 2 m³ og større, skal den som er ansvarlig for lagringen og tilknyttede aktiviteter sørge for at miljørisikoen forbundet med lagringen analyseres. Miljørisikoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen i virksomheten, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft. Miljørisikoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen. Den ansvarlige for lagringen skal sørge for at det settes akseptkriterier for hva som er forsvarlig miljørisiko og både sannsynlighet og konsekvens for miljøet skal vurderes og vektlegges. Miljørisikoen som er avdekket i miljørisikoanalysen skal deretter vurderes opp mot disse akseptkriteriene. Miljørisikovurderingen skal evalueres minst en gang i året og om nødvendig oppdateres. Ved endrede lagringsforhold eller andre endringer som kan påvirke miljørisiko, skal miljørisikoanalysen revideres.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Kommunen kunne ikke under tilsynet legge frem en skriftlig dokumentert miljørisikovurdering for drift av Bårud renseanlegg med tilhørende avløpsnett. Det opplyses under tilsynet at en slik miljørisikovurdering er under arbeid og at det er ønskelig å ha en ferdigstilt miljørisikovurdering innen utgangen 2026.

Det kan heller ikke under tilsynet dokumenteres at det har blitt gjennomført miljørisikovurdering i forbindelse med:

- Tanklagring av fellingskjemikalier. Kommunen har en tank for lagring av fellingskjemikalier på 12 m³ ved Bårud renseanlegg.
- Utslipp til vannforekomsten i forbindelse med ombygging på anlegget. Kommunen fikk etablert et biologisk rensetrinn på renseanlegget i oktober og november 2025. I forbindelse med arbeidene gikk avløpsvannet i kun ett spor på anlegget og rensegraden av redusert.
- Utslipp av urensset avløpsvann i tre dager i 2025 i forbindelse med omgjøring på innløpskanal.

Kommunen kunne heller ikke under tilsynet dokumenteres en overordnet rutine for gjennomføring av miljørisikovurderinger.

Anmerkning 1: Kommunen kan med fordel utarbeide en hovedplan for vann og avløp.

Kommunen opplyser på tilsynet at det ikke foreligger en hovedplan for vann og avløp i Modum kommune, men at kommunen har en handlingsplan for investeringer for vann og avløp for perioden 2023-2032. En hovedplan for vann og avløp fungerer som et styringsdokument som vil kunne hjelpe kommunen med blant annet å:

- Dokumentere status for vann- og avløpssystemer.
- Drive sine anlegg i tråd med lovpålagte krav.
- Planlegge investeringer, drift og utbedringer på avløpsrenseanlegg.
- Håndtere overvann og klimatilpasning.

Kommunen kan dermed med fordel utarbeide en hovedplan for vann og avløp.

Anmerkning 2: Kommunen kan med fordel utarbeide et overordnet måleprogram for utslipp fra renseanlegg og avløpsnett

Kommunen har en prøvetakingsplan for avløpsvann som er utarbeidet og satt opp i samråd med driftsassistansen, men mangler et overordnet måleprogram for utslipp fra det totale avløpssystemet. Kommunen kan med fordel utarbeide et slikt overordnet måleprogram.

Vedtak om gebyr

Statsforvalteren vedtar at Modum kommune må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Statsforvalteren for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr datert 11.03.2026 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til Statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Modum kommune sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra Statsforvalteren deltok:

- Andreas Røed (kontrollør).
- Mabel Katrine Seland Trovum (deltaker).

Kontaktperson hos Øvre Eiker kommune:

- Fatih Yakici (Fagleder vann og avløp).

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Modum kommune ble kontrollert under tilsynet:

- Bårud avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til kontrollen:

- Drift og utslippskontroll for Bårud renseanlegg med tilhørende avløpsnett.
- Internkontroll.

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).
- Utslippstillatelse for avløpsvann inkl. overvann fra Modum kommune datert 04.02.2002.

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Som del av tilsynet ble det også sett på overholdelse av rensekrav, og det ble konstatert brudd på sekundærrensekravet i 2025 fordi rensekravene for BOF₅ ikke var overholdt. Vi gjør oppmerksom på at dette vil følges opp i forbindelse med behandling av egenkontrollrapporten for rapporteringsåret 2025, og kommunen vil få en skriftlig tilbakemelding på dette.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Andreas Røed
fagleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Fatih Yakici